

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 105/05-7

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 9. júna 2005 predbežne prerokoval sťažnosť V. K., bytom M., zastúpeného advokátom JUDr. J. K., K., ktorou namietal porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov postupom Okresného súdu Martin v konaní vedenom pôvodne pod sp. zn. 7 NcC 7/02 a neskôr pod sp. zn. 7 C 18/05, sp. zn. 9 C 20/05 a sp. zn. 19 C 20/05, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť V. K. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 6. mája 2005 doručená sťažnosť V. K., bytom M. (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného advokátom JUDr. J. K., K., ktorou namietal porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov postupom Okresného súdu Martin (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pôvodne pod sp. zn. 7 NcC 7/02 a neskôr pod sp. zn. 7 C 18/05, sp. zn. 9 C 20/05 a sp. zn. 19 C 20/05.

Sťažovateľ vo svojej sťažnosti uviedol, že 3. októbra 2002 podal okresnému súdu sťažnosť proti zlúčeniu troch volebných okrskov do jedného volebného obvodu v súvislosti s komunálnymi voľbami v roku 2002. Okresný súd reagoval prípisom sp. zn. 7 NcC 7/02 až 23. decembra 2002, pričom sťažovateľ zaslal okresnému súdu špecifikáciu petitu 27. decembra 2002. Neskôr upozornil Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo“) na neodôvodnené prieťahy v súdnom konaní, pričom okresný súd mu odpovedal 3. februára 2004. Následne bol sťažovateľ predvolaný na spísanie zápisnice, na základe ktorej znova petit doplnil. Odpoveď z okresného súdu dostal až 26. októbra 2004, hoci uznesenie okresného súdu č. k. 7 NcC 7/02-61 je z 13. augusta 2004. Potom došlo ku ďalším prieťahom v konaní. Podľa názoru sťažovateľa bolo povinnosťou okresného súdu rozhodnúť do troch dní od podania sťažnosti, pričom v skutočnosti okresný súd urobil tak až teraz svojimi uzneseniami sp. zn. 7 C 18/05, sp. zn. 9 C 20/05 a sp. zn. 19 C 20/05. Všetky tieto uznesenia boli sťažovateľovi doručené 28. apríla 2005.

Sťažovateľ je toho názoru, že došlo k porušeniu jeho základného práva. Požaduje prikázať okresnému súdu, aby vo veci konal, a trvá aj na priznaní náhrady za nemajetkovú ujmu v sume od 30 000 Sk do 50 000 Sk a náhrady trov konania.

Z podania sťažovateľa z 3. októbra 2002 adresovaného a doručeného okresnému súdu 3. októbra 2002, ktoré je označené ako „*Sťažnosť proti zlúčeniu volebných okrskov do jedného volebného obvodu*“, vyplýva, že podáva sťažnosť proti zlúčeniu troch mestských častí v M. do jedného volebného obvodu v súvislosti s vyhlásením volieb do Mestského zastupiteľstva v M. Je toho názoru, že takýto postup nie je v súlade s čl. 30 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a odporuje aj § 9 ods. 4 zákona Slovenskej národnej rady č. 346/1990 Zb. o voľbách do orgánov samosprávy obcí v znení neskorších predpisov.

Z prípisu okresného súdu sp. zn. 7 NcC 7/02 zo 16. decembra 2002 vyplýva, že súd žiada sťažovateľa presne špecifikovať petit návrhu, keďže ide o návrhové konanie, pričom v podaní sťažovateľa nie je ani označený odporca, teda subjekt, proti ktorému podanie smeruje. Sťažovateľ má tiež navrhnúť konkrétne dôkazy na preukázanie svojho tvrdenia.

Pokiaľ tak sťažovateľ neurobí do 10. januára 2003, okresný súd s poukazom na ustanovenie § 43 Občianskeho súdneho poriadku konanie zastaví.

Z odpovede sťažovateľa z 23. decembra 2002 doručenej okresnému súdu 27. decembra 2002 vyplýva, že sťažovateľ upresňuje, že jeho podanie smeruje proti uzneseniu Mestského zastupiteľstva v M. a voči primátorovi mesta M.. Požaduje vyhlásiť uznesenie Mestského zastupiteľstva v M. č. 65/02 z 28. júna 2002 za protiústavné a nezákonné, ako aj toto uznesenie zrušiť. Ďalej žiada vyhlásiť komunálne voľby vykonané 6. a 7. decembra 2002 za neplatné, ďalej vyhlásiť pre nové voľby jednomandátový volebný obvod a tiež požiadať Národnú radu Slovenskej republiky o vypísanie nových komunálnych volieb.

Z prípisu podpredsedníčky okresného súdu sp. zn. Spr 1623a/03 z 3. februára 2004 vyplýva, že ministerstvo postúpilo okresnému súdu sťažnosť podanú sťažovateľom na prietahy v konaní vedenom pod sp. zn. 7 NcC 7/2002. Pôvodný zákonný sudca JUDr. M. D. vypracoval úradný záznam 8. decembra 2003, v ktorom uviedol, že ako obyvateľ T., ktorý sa so sťažovateľom stretáva, cíti sa byť vo veci zaujatý. Opatrením predsedu súdu z 15. decembra 2003 bol tento sudca vylúčený z konania a rozhodovania a náhodným výberom bola 16. decembra 2003 určená za zákonnú sudkyňu JUDr. M. G. Na základe uvedených skutočností treba sťažnosť považovať za čiastočne opodstatnenú, a to pokiaľ ide o prietahy v konaní od 20. januára 2003 do 8. decembra 2003. Celková dĺžka konania zodpovedá nadmernému pracovnému zaťaženiu zákonného sudcu a dlhodobo súvisí s nedostatkom sudcov na okresnom súde.

Z uznesenia okresného súdu č. k. 7 NcC 7/02-61 z 13. augusta 2004 vyplýva, že návrhy sťažovateľa na vyhlásenie komunálnych volieb konaných v M. 6. a 7. decembra 2002 za neplatné, na vyhlásenie jednomandátového volebného obvodu v T. a na vypísanie nových komunálnych volieb v M. sa vylučujú na samostatné konanie. Podľa názoru okresného súdu sa tieto veci na spoločné konanie nehodia, lebo je nutné jednotlivo posúdiť právomoc súdu na konanie o týchto návrhoch.

Z uznesenia okresného súdu sp. zn. 7 C 18/05 z 5. apríla 2005 vyplýva, že konanie o vyhlásenie jednomandátového volebného obvodu v T. pre nové komunálne voľby sa zastavuje s tým, že po právoplatnosti uznesenia bude vec postúpená Mestskému zastupiteľstvu v M. Podľa názoru okresného súdu nie je v jeho právomoci konať a rozhodnúť o návrhu, pretože ide o vec, ktorá patrí do kompetencie Mestského zastupiteľstva v M.

Z uznesenia okresného súdu sp. zn. 9 C 20/05 z 5. apríla 2005 vyplýva, že konanie o vyhlásenie komunálnych volieb konaných v M. 6. a 7. decembra 2002 za neplatné sa zastavuje s tým, že po právoplatnosti uznesenia bude vec postúpená na prejednanie a rozhodnutie ústavnému súdu. Podľa názoru okresného súdu konať a rozhodnúť o neplatnosti komunálnych volieb nepatrí do právomoci okresného súdu, ale ústavného súdu.

Z uznesenia okresného súdu sp. zn. 19 C 20/05 z 5. apríla 2005 vyplýva, že konanie o vypísanie nových komunálnych volieb v M. bolo zastavené s tým, že po právoplatnosti uznesenia bude vec postúpená predsedovi Národnej rady Slovenskej republiky. Podľa názoru okresného súdu nie je v jeho právomoci rozhodnúť o vypísaní nových komunálnych volieb, lebo takúto právomoc má predseda Národnej rady Slovenskej republiky.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom

súde“) sťažnosť sťažovateľa prerokoval na neverejnom zasadnutí a preskúmal ju zo všetkých hľadísk uvedených v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Ústavný súd môže sťažnosť odmietnuť pre zjavnú neopodstatnenosť aj vtedy, ak je zrejmé, že medzi namietaným postupom všeobecného súdu, v tomto prípade okresného súdu, a označeným základným právom na prejednanie veci bez zbytočných prietáhov nie je žiadna súvislosť, ktorá by reálne vytvárala základ pre záver o možnom porušení uvedených základných práv.

Ústavný súd uvádza, že sťažovateľ doručil okresnému súdu podanie, ktoré nemalo náležitosti. Na výzvu okresného súdu sťažovateľ chýbajúce náležitosti doplnil 27. decembra 2002. Ústavný súd konštatuje, že z doplneného návrhu vyplynulo bez pochybností, že sťažovateľom uplatnené požiadavky na súdnu ochranu nepatria do právomoci všeobecného súdu. Potvrdzujú to platné právne predpisy, podľa ktorých rozhodovanie o volebných obvodoch je vecou príslušného obecného, resp. mestského zastupiteľstva, skúmanie platnosti volieb je kompetenciou ústavného súdu a vyhlásenie nových volieb je v právomoci predsedu Národnej rady Slovenskej republiky. K tomuto záveru dospel napokon aj okresný súd, keď 5. apríla 2005 zastavil konania pre nedostatok právomoci.

Podľa konštantnej judikatúry ústavného súdu účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov (v primeranej lehote) je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu.

Samotným prerokovaním sa právna neistota dotknutej osoby neodstráni. Ústavný súd zdôrazňuje, že čl. 48 ods. 2 ústavy obsahuje ústavný záujem na tom, aby sa čo najskôr odstránil stav právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia súdu v občianskom súdnom alebo inom súdnom konaní.

Predpokladom na to, aby sa realizoval tento ústavný záujem, je to, aby účastník súdneho konania uplatnil svoje základné právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy v súlade s čl. 46 ods. 4 ústavy, ktorý ustanovuje, že podmienky a podrobnosti o súdnej a inej právnej ochrane ustanoví zákon. V posudzovanej veci je to Občiansky súdny poriadok. K podmienkam riadneho prístupu k súdnej ochrane patrí aj to, že účastník podá návrh na začatie konania vo veci, ktorá patrí do právomoci všeobecného občianskoprávneho súdu. Len také uplatnenie základného práva na súdnu ochranu zakladá účastníkovi nielen reálne zabezpečenie tohto základného práva, ale aj základného práva na konanie bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy.

Podľa názoru ústavného súdu ak účastník uplatní základné právo na súdnu ochranu bez toho, aby splnil podmienky o súdnej a inej právnej ochrane (čl. 46 ods. 4 ústavy), napríklad uplatní nárok na súdnu ochranu vo veci, ktorá nepatrí do právomoci všeobecných súdov (čl. 142 ods. 1 ústavy, § 7 a iné Občianskeho súdneho poriadku), ale do právomoci iného orgánu verejnej moci, nemôže trvať na tom, aby sa v tomto konaní odstraňoval stav jeho právnej neistoty, teda nemôže trvať na tom, aby sa vydalo rozhodnutie vo veci samej. Takýmto uplatnením nároku na súdnu ochranu sa táto právna neistota nemôže odstrániť. Treba dodať, že za odstránenie právnej neistoty sa zásadne nedá považovať zastavenie konania a postúpenie veci inému orgánu verejnej moci než súdu, tak ako to napokon aj judikoval okresný súd v tejto veci bez zreteľa na to, že konal a rozhodoval vyše dvoch rokov.

V takom prípade je preto námietka sťažovateľa o porušení základného práva na konanie bez zbytočných prieťahov zjavne neopodstatnená. Uplatnením súdnej ochrany bez splnenia zákonom vyžadovaných podmienok na konanie všeobecného súdu (napríklad § 103 Občianskeho súdneho poriadku) totiž nedošlo k tomu, aby sa rozvinuli procesné vzťahy,

ktorých účelom bolo odstránenie stavu právnej neistoty účastníka konania, ktorý požiadal o súdnu ochranu v zmysle § 1 Občianskeho súdneho poriadku.

Z uvedených dôvodov rozhodol ústavný súd tak, ako to je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 9. júna 2005